

SUMO berekent invloed weer op opbrengstprognose

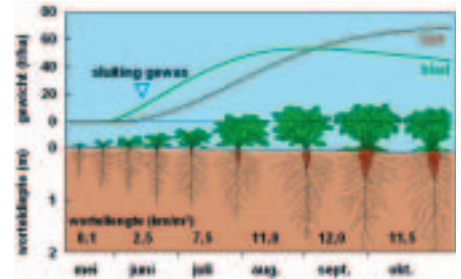
Opbrengstprognoses zijn nodig voor de planning van de campagne en het bietentransport. Ieder jaar bepaalt het IRS vanaf eind juli aan de hand van het SUMO-groei-model prognoses. De uitkomsten zijn te volgen op de internetsite van het IRS en in de agrarische pers.

Het SUMO-groei-model berekent een te verwachten bieten- en suikeropbrengst op basis van de zaaidatum en dagelijkse weergegevens (zie kader). Dit jaar is de gemiddelde zaaidatum in verschillende gebieden gecorrigeerd in verband met de soms extreme tweewassigheid. Dankzij de hoge temperatuur ontwikkelde het gewas zich snel en begon het vroeg aan de productiefase. Het beginpunt van de suikerproductie, de groeipuntsdatum, was dit jaar gemiddeld tien dagen eerder dan het langjarige gemiddelde. Doorrekenend met het gemiddeld weer lag de te verwachten opbrengst toen boven de 11 ton suiker per hectare. Dat is een goede start, ondanks de tweewassigheid.

heid zonnestraling, gemiddeld per dag 30% extra groei. Dit was meer dan de groeiremming van 11% door hitte en vochttekort (zie tabel). Op de zandgronden was de invloed van vochttekort en hitte veel groter en daar liep de opbrengstverwachting dan ook snel terug.

Tot in november nog groei mogelijk

Ook de groei in het najaar kan nu nog niet worden ingeschat. De laatste jaren waren de omstandigheden voor extra nagroei uitstekend: relatief hoge temperatuur tot in november en regelmatig veel zon. De gunstige weersomstandigheden in combinatie met een gezond blad-

Schematische weergave van de ontwikkeling van de suikerbiet (Bron: IfZ, Göttingen (D)). De actuele ontwikkeling kunt u volgen op www.irs.nl.

apparaat (door tijdige behandeling tegen bladschimmels) zorgen ervoor dat de suikerbiet nog lang productief blijft. Dit zagen we ook in het afgelopen jaar 2006, toen de opbrengstverwachting enkele keren naar boven moest worden bijgesteld. Het lijkt erop dat hogere temperaturen in het najaar meer structureel worden. Het groei-model SUMO is hierop inmiddels aangepast.

Noud van Swaaij

Invloed weerfactoren in SUMO, juli 2006

factor	dagelijkse groei	eindopbrengst
extra straling	+30%	+9%
vochttekort - lichte grond	-30%	-9%
vochttekort - zware grond	-1%	<-1%
temperatuurstress	-10%	-3%

Effect warme en droge zomer

De eerste prognose zegt echter nog niets over de werkelijke eindopbrengst. De zomer en het najaar van 2006 zijn hiervan een goed voorbeeld. De droge maand juli leek rampzalig uit te werken voor de opbrengst. Met de gunstige invloed van de grote hoeveelheid zonnestraling werd echter te weinig rekening gehouden. SUMO berekende voor gebieden met zwaardere gronden, door de extra hoeveel-

Deze gegevens gebruikt SUMO bij de berekeningen:

- Zaaidatum:** vanaf dat moment starten de berekeningen.
 - Temperatuur:** voor berekening van de groeistadia van opkomst tot groeipuntsdatum. Tijdens de productiefase heeft een hoge temperatuur een negatieve correctie tot gevolg.
 - Zonnestraling:** voor berekening van de productie van wortel en suiker.
 - Vochtbalans:** het verschil van neerslag en verdamping. Per grondsoort berekent SUMO een correctie voor groei en productie op basis van de beschikbare hoeveelheid water. Vooral een tekort, maar ook een overmaat kan negatief uitwerken.
 - Rassen:** de eigenschappen opbrengst en suikergehalte en de verhouding tussen de uitgezaaide rassen worden meegenomen in de prognose.
- SUMO berekent de groei en productie op regionaal niveau en gebruikt de weergegevens van zeventien officiële KNMI-stations. Voor het landelijk gemiddelde worden alle regionale gegevens opgeteld.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van
IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: www.irs.nl
Eindredactie: Jurgen Maassen